

Ett Ögonblick

INFORMATION FRÅN SVERIGES ÖGONLÄKARFÖRENING

Nummer 1 • Maj 2007 • Swedish Ophthalmological Society

Kära medlemmar i Sveriges Ögonläkarförening

Våren är på stark frammarsch. I Skåne är magnolian ublomad och i Norrland har snön smält undan. Detta är årets första Ett Ögonblick och det känns därför en aning malplacerat att önska en god fortsättning på det nya året. Icke desto mindre hoppas vi på ett givande och framgångsrikt år för svensk oftalmologi. Anledningen till denna sena välgångsönskan för 2007 är, som de flesta av er säkert redan märkt, att antalet utskick minskat från fyra till tre per år.

En ny målbeskrivning för specialisttjänstgöring i oftalmologi är på väg att ta form. Vi ligger väl framme inom vår specialitet tack vare Anders Behndigs, Anita Blixts och Charlotta Johanssons insatser. Vår nye ST-representant Johan Germundsson har efterträtt Charlotta och är redan väl insatt i arbetet. Jag har nu också glädjen att meddela att Kerstin Sjöström åtagit sig det ansvarsfulla uppdraget att leda SPUR-verksamheten för Sveriges Ögonläkarförenings räkning. SPUR,

Sveriges läkarförbunds och Svenska läkaresällskapets gemensamma stiftelse för utbildningskvalitet, arbetar sedan 1993 för att genom inspektioner ge kliniker incitament för att förbättra utbildningen. Vi ser nu fram emot ett välplanerat och spännande årsmöte i Växjö. Läs mer om detta i detta nummer av Ett Ögonblick!

Glöm inte heller att redan nu reservera den 31 maj 2008 för Jubileumsmötet i Uppsala. Sveriges Ögonläkarförening fyller 100 år och det tänker vi fira med pompa och ståt.

Väl mött i Växjö!

Elisabet Agardh

Ordförande

**SVERIGES ÖGON-
LÄKAREFÖREN-
INGS ÅRSMÖTE**

4

**AKADEMISKT
NYTT**

7

**RESEBERÄTTELSE
FRÅN AAO**

10

Kallelse till Sveriges Ögonläkarförenings
Årsmöte i Växjö 31 augusti 2007

Medlemmarna i Sveriges ögonläkarförening kallas till
ordinarie årsmöte i konserthuset, Växjö,
fredagen 31 augusti kl. 14.30.

**SK OCH
ST-KURSER**

11

Alcon har i samarbete med Rosengrenklubben instiftat

Alcon

Stipendiefond Retina

SYFTE

Fondens syfte är att stödja Rosengrenklubbens utbildningsverksamhet genom att årligen dela ut två stipendier avsedda att möjliggöra besök på valfritt internationellt retinamöte med vetenskapligt innehåll (t ex ARVO, USA).

STIPENDIEBELOPP

Två stipendier på 25 000 kronor vardera utdelas. Stipendierna skall täcka resa, uppehälle och kongressavgift. Det ena av de två stipendierna delas ut för framsteg inom medicinsk retina och det andra för framsteg inom vitreoretinalkirurgisk verksamhet.

VEM KAN SÖKA

Samtliga läkare som är medlemmar i Sveriges Ögonläkarförening och som vetenskapligt eller kliniskt fört den svenska utvecklingen rörande nähinnans sjukdomar framåt kan söka dessa stipendier.

ANSÖKAN

Stipendieansökan, som skickas till sekreteraren i Rosengrenklubben, skall innehålla sökandens namn, personuppgifter, kort beskrivning av kliniska och/eller vetenskapliga meriter och en motivering till varför vederbörande söker det utlysta stipendiet. Hela ansökan bör ej överstiga en A4-sida.

Till ansökan skall fogas en kort beskrivning av det eller de aktuella projekt som sökanden bedriver samt, i förekommande fall, en förteckning över publicerade vetenskapliga arbeten.

Ansökan skall vara sekreteraren i Rosengrenklubben tillhanda senast den 1 juni.

ÅTERRAPPORTERING

En skriftlig rapport skall inlämnas till Rosengrenklubbens styrelse och Alcon Sverige senast två månader efter avslutad resa. Rapporten kan komma att publiceras.

STIPENDIEUTDELNING

Utsedda stipendiat kommer att meddelas skriftligen. Stipendierna utdelas under ett av Rosengrenklubbens möten. Tilldelat stipendium skall utnyttjas inom två år.

För ytterligare information kontakta: Anne-Marie Mars, Alcon Sverige AB
Box 12233, 102 26 Stockholm Tel. 08-634 40 00
E-post: annemarie.mars@alconlabs.com

Information från Sveriges Ögonläkarförening sänds ut tre gånger årligen till betalande inklusive korresponderande medlemmar

Adressförändring måste anmälas till:
Medlemsregistret
Sveriges Läkarförbund
Box 5610
114 86 Stockholm
oavsett medlemskap i Läkarförbundet
eller ej, då föreningen utnyttjar detta
adressregister.

Pensionärer som önskar erhålla
föreningens medlemsutskick måste
anmäla detta skriftligen till:
Anders Behndig
Facklig sekreterare
Norrlands universitetssjukhus
Ögonkliniken
901 85 Umeå

En administrativ avgift på 50 kr/år
kommer då att debiteras.

Annonsering i *Ett Ögonblick* är väl-
kommet. För 2007 gäller följande
priser:

Helsida	14.000:-
Halvsida	8.000:-
Kvartssida	4.500:-

Självkostnad för färgtryck tillkommer.
Kostnad för udda format och radan-
nonser kan diskuteras med skattmä-
staren.

Annonsering för kurser och möten
som arrangeras eller förmedlas av
medlemmarna debiteras inte.

Göran Oliverstedt
Skattmästare

Material till nästa nummer av
Ett Ögonblick måste vara tidningens
redaktör Anki Frécon tillhanda senast
den 20 augusti 2007.

Sänd materialet i form av
Microsoft Word-fil via e-post
till tidningens redaktör:
ann-cathrine.frecon@sankterik.se

Ansvarig utgivare:
Elisabet Agardh
Elisabet.Agardh@med.lu.se

Produktion:
Tryckhuset i Linköping AB
www.tryckhuset.com

FÖRENINGSG- INFORMATION

Medlemskap i Sveriges Ögonläkarförening

Ansökan om medlemskap i Sveriges
Ögonläkarförening skickas till:

Anders Behndig
Facklig sekreterare
Norrlands universitetssjukhus
Ögonkliniken
901 85 Umeå
med skriftlig rekommendation från
någon, som redan är medlem i
föreningen.
Se ansökan sidan 6.

Beslut om inval fattas vid styrelse-
mötena som årligen äger rum i mars/
april, vid höstens årsmöte och vid
Riksstämman. Bekräftelse om medlem-
skap skickas efter varje styrelsemöte.

Välkommen med Din ansökan!

Önskar du ta upp något ärende vid nästa styrelsemöte?

Var god skicka in ditt/dina
förslag till Sveriges
Ögonläkarförenings
ordförande:

Elisabet Agardh
elisabet.agardh@med.lu.se

Klinikchefer och privatläkare!

Har ni begagnad utrustning till salu?
Dags för inventering av förråden - alla förslag beaktas!

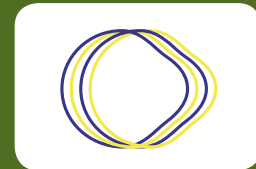
För privat verksamhet vill jag köpa:
Kornealmikroskop • Applanationstonometer
Autorefraktor • Vertometer • Funduskamera

Klas Göran Brege
kg@brege.se
070-656 94 70
Kantarellvägen 16
63358 Eskilstuna

HJÄRTLIGT VÄLKOMNA TILL VÄXJÖ

Sveriges
Ögonläkar-
förenings
Årsmöte

29–31 augusti

2007

www.congrex.se/ogon.arsmote

K O N G R E S S F Ö R T E C K N I N G

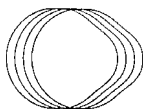
Du hittar också information om kongresser på internet; www.swedeye.org/meetings

2007

- May 17 - 20, 2007, Monte Carlo, Monaco 7th Euretina Congress, www.euretina.org
- May 23 - 26, Rome, Italy 5th SOI International Congress E-mail: sedesoi@soiweb.com
- May 26 - 29, 2007, Istanbul, Turkey 8th European Neuro-ophthalmology Society Meeting (EUNOS) www.eunos2007.org
- June 2, Brussels, Belgium Joint Meeting OOPS - BSCRS E-mail: camille.budo@skynet.be
- June 9 - 12, 2007, Vienna, Austria 50th Anniversary Congress of SOE Joint Congress SOE/AAO
- www.congrex.com/soe2007
- June 15 - 16, 2007, Cologne, Germany 20th Annual Congress of the German Retina Society, www.retinologie.de
- June 16 - 19, 2007, Cape Town, South Africa The Southern Africa Society for Cataract and Refractive Surgery (SASCRS), E-mail: ovsa@mweb.co.za
- June 30 - July 2, Hong Kong ESCRS - CUHK Joint Meeting, E-mail: evawong@cuhk.edu.hk
- July 6 - 8, 2007, Rhodes, Greece Aegean Retina X Meeting, www.aegeanretina.gr
- July 18 - 21, 2007, Singapore World Glaucoma Congress 2007, www.globalaigs.org
- August 29 - 31, 2007, Växjö, Sweden Annual Meeting of the Swedish Ophthalmological Society Official language: Swedish, www.congrex.se/ogon.arsmote
- September 5 - 8, 2007, Taormina, Sicily 5th International Conference on Tear Film & Ocular Surface: Basic Science & Clinical Relevance, www.tearfilm.org
- September 6 - 7, 2007, Baden-Baden, Germany IV International Symposium of the German Ophthalmological Society, www.amd2007.org
- September 8 - 12, 2007, Stockholm, Sweden XXV Congress of the ESCRS, www.es CRS.org
- September 13 - 15, 2007, Milano, Italy, Refr@ctive.on-line - VIII Edition, www.refractiveonline.it
- September 17 - 20, 2007, Paris, France 9th IOIS International Symposium (International Ocular Inflammation Society) www.iois-paris-2007.com
- October 3 - 6, 2007, Portoroz, Slovenia EVER, European Association for Vision and Eye Research, www.ever.be
- October 13 - 17, 2007, Vienna, Austria 20th ECNP Congress, E-mail: ecnp2006@congrex.nl
- November 10 - 13, 2007, New Orleans, LA, USA, Annual Meeting of the American Academy of Ophthalmology www.aao.org www.aao.org
- November, 2007, Stockholm, Sweden, Riksstämman, The annual general meeting of the Swedish Society of Medicine Official language: Swedish www.svls.se www.svls.se

2008

- March 6 - 9, 2008, Washington DC, USA, American Glaucoma Society Annual Meeting www.glaucomaweb.org
- March 28 - April 2, 2008, Budapest, Hungary, 7th International Symposium on Ocular Pharmacology and Therapeutics (ISOPT) www.kenes.com/isopt
- April 12 - 16, 2008, Chicago, IL, USA, ASCRS/ASOA Symposium and Congress www.as CRS.org
- April 27 - May 1, 2008, Fort Lauderdale, FL, USA, ARVO Annual Meeting 2008 www.arvo.org
- May 28 - 31, 2008, Antwerp, Belgium, XI International Orthoptic Congress 2008 www.ioacongress2008.org
- June 1 - 6, 2008, Berlin, Germany, EGS Quadriennial Meeting www.eugs.org
- June 19 - 22, 2008, Würzburg, Germany, 21st Annual Congress of the German Retina Society/8th Symposium of International Society of Ocular Trauma www.retinologie.de
- June 28 - July 2, 2008, Hong Kong, World Ophthalmology Congress (WOC) 2008 www.woc2008hongkong.org

SVERIGES ÖGONLÄKARFÖRENING
Swedish Ophthalmological Society

Ansökan om medlemskap

Jag ansöker härmed om medlemskap i Sveriges Ögonläkarförening.

Personnummer _____

Namn _____

Adress _____

Postadress _____

Klinik _____

Datum och namnteckning _____

Jag rekommenderar _____

för medlemskap i Sveriges Ögonläkarförening

Datum och namnteckning _____

Namnförtydligande _____

Skickas till:

Anders Behndig
Facklig sekreterare
Norrlands universitetssjukhus, Ögonkliniken, 901 85 Umeå

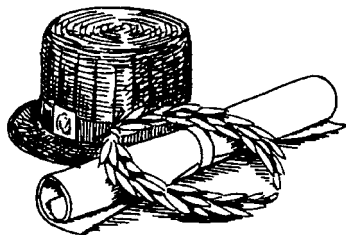
Road av neuro-oftalmologi?

Ta en titt på vår web-site som är centrerad på interaktiv symtomdiagnostik (till exempel occipital epilepsi, dynamisk dysmetropi, yrsel) och klinisk undersökningsteknik (till exempel nervfiberlager, synfält och nystagmus). Där finns flera nya typer av tester och många länkar till fördjupade studier!

Välkommen till <http://www.oft.gu.se/webdiagnos>

Kom gärna med synpunkter och önskemål (adress finns på sajten)

Lars Frisé
Göteborgs universitet, Sahlgrenska akademien
Institutionen för neurovetenskap och fysiologi
Sektionen för klinisk neurovetenskap och rehabilitering/Oftalmologi

**Monica Lövestam-Adrian
överläkare vid ögonkliniken i Lund har antagits som docent i
oftalmiatrik vid medicinska fakulteten, Lunds Universitet**

Monica Lövestam-Adrian disputerade 2000 vid Lunds Universitet där vhandlingsarbetet framförallt utgjordes av en långtidsuppföljning beträffande riskfaktorer vid diabetesretinopati.

Under senare år har Monica koncentrerat sina forskningsstudier till angiografiska undersökningsmetoder i kombination med OCT och elektrofysiologi för att närmare studera korrelationen mellan näthinnans morfologi och funktion i samband med olika behandlingar av diabetisk retinopati.

**Lördagen den 10 mars, 2007 försvarade Karl Engelsberg
vid ögonkliniken, Universitetssjukhuset i Lund, sin avhandling med
titeln "The Cultured Neuroretina: Development, Survival and
Transplantation".**

Opponent: Docent Anders Kvanta från S:t Eriks Ögonsjukhus

Betygskommittén: Docent Per Ekström, Docent Mikael Karlberg, Lund samt Docent Sven Crafoord, Örebro.

Huvudhandledare: Docent Fredrik Ghosh

I avhandlingen presenteras teknik för odling av hel neuroretina från råttor, gris och människa.

Även transplantation av odlad neuroretina behandlas.

Stefan Seregard ny professor i klinisk oftalmologi vid Karolinska Institutet

Stefan Seregard, adjungerad professor i oftalmologi och klinikchef vid S:t Eriks Ögonsjukhus har den 1 april 2007 utnämnts till ny professor i klinisk oftalmologi vid Karolinska Institutet.

Stefan Seregard blev 1991 specialistkompetent i ögonsjukdomar och klinisk patologi. Han övertog 1995 riksansvaret för ögononkologi och diagnostisk ögonpatologi och är sedan 2000 även klinikchef vid S:t Eriks ögonsjukhus i Stockholm. Efter disputationen 1995 har den fortsatta forskningen i huvudsak inriktats mot kliniska, epidemiologiska, molekylärbiologiska och psykosociala studier av intraokulärt (uvealt) och konjunktivalt malignt melanom. Stefan Seregard är vice ordförande i Sveriges Ögonläkarförning och tillträder nästa år befattningen som generalsekreterare för det europeiska ögonläkarsällskapet (SOE).

Kommande svenska möten, Växjö och Riksstämman

Det kan tyckas vara långt till sensommar och höst. MEN.... innan man vet ordet av är semestern till ända och då kan man i alla fall trösta sig med våra inhemska svenska ögonmöten. Årsmötet hålls i år i Växjö 29 – 31 augusti. Preliminärt program distribueras nu i april till våra medlemmar. Gästföreläsare är Scheffer Tseng (Miami) som föreläser om amnionhinnekirurgi, Dan Milea (Köpenhamn/Paris) som ska belysa akuta tillstånd inom neurooftalmologi samt Jan Ulrik Prause (Köpenhamn) som håller årets Rendahl-föreläsning. Vidare arrangeras symposier om kapselkomplikation vid kataraktkirurgi och hygienfrågan inom ögonvården. Observera att sista datum för att anmäla fria föredrag är redan 25 maj!

Information finns på www.congrex.se/ogon.arsmote, se också annons i detta nummer av Ett Ögonblick. Årets Riksstämman hålls på Stockholmsmässan i Stocholm den 27 – 30 november. Ett stort symposium arrangeras om UV-ljusets effekter på ögat, sektions-symposierna handlar i år om Glaukom hos barn och vårdgarantins effekter på kataraktkirurgin. Två gästföreläsare är inbjudna – Elisabeth Graham från London som kommer att föreläsa om retinala vaskuliter och May Griffith från Ottawa som berättar om framställning av syntetiska hornhinnor. På grund av en nyordning ska fria föredrag anmälas senast 15 juni. Detta sker på www.svls.se

Per Montan

Specialistexamination

Frivillig specialistexamen i ämnet ögonsjukdomar hålls måndagen den 15 och tisdagen den 16 oktober 2007 i Lund.

Första dagen genomförs en skrivning som täcker hela området och vars nivå omfattas av målbeskrivningen. Skrivningen består av ett stort antal kortfrågor och skrivningstiden är 6 timmar med lunchuppehåll.

Andra dagen hålls ett muntligt förhör som prövar förmågan att självständigt behandla kliniska problem och situationer inom området. Inga verkliga patienter förekommer. Två censorer tenterar två deltagare samtidigt under ca två timmar.

För godkänd examen fordras att både skriftlig och muntlig tentamen godkänns. För godkänt skriftligt prov krävs minst 2/3 av maximalpoäng. Rättning av skrivningen utförs av examinationskommittén och sker anonymt. Efter muntlig examen avger censorerna ett omdöme: Godkänd, Med tvekan godkänd eller Underkänd. Det sammanlagda omdömet avgör resultatet.

Diplom över avlagd examen kommer att överlämnas i samband med ögonläkarföreningens möte vid årets riksstämman.

Deltagare i examinationen bör vara färdig specialist eller vara i slutet av sin specialistutbildning. Intyg från chefsöverläkare/verksamhetschef angående praktisk tjänstgöring skall sändas in. Vi kommer att skicka ut ett särskilt formulär för detta när vi fått anmälan.

Preliminär anmälan emotses före den 1 juni 2007 och definitiv anmälan senast den 31 augusti 2007 till Kristina Tornqvist. Upplysningar om examinationen lämnas av examinationskommittén:

Kristina Tornqvist, Ögonkliniken, Universitetssjukhuset i Lund, 221 85 Lund.

Tel 046 -171652. e-post: kristina.tornqvist@skane.se

Britt Beding Barnekow, Ögonkliniken, Universitetssjukhuset MAS, 205 02 Malmö.

Tel 040 - 331315.

Bertil Lindblom, Ögonkliniken, Mölndals sjukhus, 431 80 Mölndal.

Svenska Ögonläkarföreningen Efterutbildningskommittén

Inbjudan till utbildningsdag för ST-läkare

I anslutning till Svenska Ögonläkarföreningens årsmöte i Växjö

Tid: Onsdagen den 29. 8. 2007

Plats: Växjö Konserthus, Västra Esplanaden 12

Program

10.30 – 12.00

Ögonläkemedel och Läkemedelsverket
Godkännande eller avslag?

Kerstin Wickström, Per Montan

Lunch 12.00 – 13.30

13.30 – 17.00

Laser, behandlingsteknik
Tricks och knep

Arne Öhrström, Bengt Svensson,
Kersti Sjöwall

Ögonläkarföreningen bjuder på kaffe och lunch.

Du kan delta i ST-dagen utan att delta i årsmötet. Anmälan skall göras till Congrex som också tar emot anmälningar till årsmötet.

Anmäl dig på: www.congrex.se/ogon.arsmote eller Ogon.arsmote.registrering@congrex.se

På Svenska Ögonläkarföreningens hemsida kan du se hela årsmötesprogrammet.

Välkommen!

Vi söker ny medarbetare

NU-sjukvården

Överläkare

Ögonkliniken, Norra Älvsborgs Länssjukhus (NÄL),
Trollhättan

Tillsvidare. Heltid. Tillträde enligt överenskommelse.

Ref.nr: ÖI Ögon 07/1.

Upplysningar: Medicinskt ansvarige överläkare
Saeid Pirouznia, tfn 0520-91000 vxl.

Verksamhetschef Olof Scherman, tfn 0522-92000 vxl.

Sista ansökningsdag: 2007-06-07.

www.vgregion.se/jobb

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Reseberättelse från American Academy of Ophthalmology (AAO) i Las Vegas, 2006

Las Vegas, en oas av skimrande neon och skamfilad hårdplast mitt i öknen, var alltså arrangör för årets upplaga av AAO mötet. Kanske inte en plats att besöka i oträngt mål, men onekligen en upplevelse. Kring huvudgatan Las Vegas Boulevard, "The Strip", trängs majestätiska hotell som egentligen i huvudsak tycks vara kasinon där roulettebord och enarmade banditer lockar, och där servitriserna erbjuder gratis drinkar till den som låter sina dollar rulla. Endast den mycket karaktärsfaste eller mycket sparsamme torde kunna motstå frestelserna...

Mötet då? Stort, lärorikt och präglad av en hel del show även det. Tvingad att gallra bland allt som bjöds valde jag att fokusera på det som jag jobbar mest med på kliniken. Det blev således retina genom två "subspeciality"-dagar före huvudmötet, samt mycket kataraktkirurgi. Jag hann även med en kurs om det senaste inom endoftalmitbehandling och inom neurooftalmologi. Föreläsningarna höll en mycket hög klass och gav mycket att rapportera om hemmavid.

Inom retina ägnades mycket plats åt de nya VEGF-hämmarna som funnit användning inom både den medicinska och den kirurgiska delen av specialiteten. Mycket är dock ännu oklart avseende dessa substanser och det pågår många studier som förhoppningsvis kan klargöra deras optimala användande.

Kataraktkurserna gav många värdefulla tips för kataraktkirurgen i vardande. Mötet som leddes av två seniora kataraktkirurger utklädda till Elvis Presley, komplett utrustade med svarta peruker (!) och vita tighta overaller (!!), är av flera skäl svårförglömligt.

På endoftalmitkursen, som präglades av en något mer sober stämning, diskuterades bl a lämplig uppföljande antibiotikabehandling efter intravitreal antibio-

Hans Holmberg, ST-läkare på Ögonkliniken i Lund och Doktor i Medicinsk Vetenskap

tikainjektion vid akut endoftalmit efter kataraktoperation. Rönen kommer att granskas på min klinik och kan mycket väl komma att resultera i förbättrade och mer kostnadseffektiva behandlingsrutiner.

Kursen i neurooftalmologi bestod av tio stycken falldragningar avsedda att illustrera tillstånd där tidigt ställd korrekt diagnos har stor betydelse för prognosen. Auditoriet medverkade livligt och den som först höjtade rätt diagnos vid respektive falldragning förärdades en preparerad tärning eller ett snapsglas. Lite show även här alltså även om jag saknade Elvis och Elvis.

Den lilla tid som blev över mellan kurserna fylldes effektivt genom besök på fria föredrag och i utställningshallarna.

Hur det gick på kasinona? Jag är väl varken påfallande karaktärsfast eller sparsam men insåg att det inte skulle bli någon gambler av mig när jag inte kunde hitta myntkastet i en enarmad bandit på casinot på Hotell Mirage. Myntet följde med hem igen...

Avslutningsvis ett stort tack till Alcon som genom stipendiet gav mig möjlighet att närvara vid detta möte. Jag hoppas att det framgått att jag fann det ytterst givande, och att det förmedlade mycket kunskap som jag räknar med att kunna omsätta i min dagliga verksamhet på kliniken.

Alcons stipendiefond för deltagande på American Academy of Ophthalmology-kongressen

Sveriges Ögonläkarförening tilldelar Tiina Konradsen, Thiemo Rudolph, Eugenio Triay Salamanca och Tove Kjellberg ett restipendium om 25 000:- var ur Alcons stipendiefond för ett besök på AAO:s möte hösten 2007.

Tiina Konradsen är ST-läkare vid ögonkliniken på S:t Erik i Stockholm. Hon har studerat synresultat efter operation för spontan linsluxation hos barn, och har nyligen inlett ett projekt som syftar till att kartlägga synskärpa, refraktionsfel och ögonförändringar hos vuxna med Marfans syndrom.

Thiemo Rudolph är ST-läkare vid ögonkliniken i Mölnådal. Han har undersökt värdet av PCR-diagnostik vid

infektiös keratit och hur åldrandet påverkar centrala SF-defekter och ämnar framöver studera eventuella samband mellan utvecklandet av katarakt och demenssymtom.

Eugenio Triay Salamanca är ST-läkare vid ögonkliniken på S:t Erik i Stockholm. Hans forskningsfält är konjunktivala melanom som han beskriver i epidemiologiska, kliniska och molekylärbiologiska termer.

Tove Kjellberg är ST-läkare på ögonkliniken i Östersund. Hon håller bl a på med ett projekt som innebär en omorganisation av den regionala glaukomvården. Syftet är att effektivisera patientflödena och resursutnyttjandet.

SVENSKA GLAUKOM KLUBBEN

Svenska Glaukomklubben's årsmöte hålls i år den 20-21 september. För information och anmälan se vår hemsida:
www.glaukomklubben.org

SK och ST-kurser hösten 2007 och våren 2008

Under höstterminen 2007 ges nedanstående kurser.

Neurooftalmologi (ST) 10/9-13/9

Ögonkomplikationer vid diabetes (ST) 8/10-10/10

Glaukom (SK) 5/11-8/11

Ögononkologi, rekonstruktiv kirurgi och

orbitas sjukdomar (SK) 12/11-16/11

Barnoftalmologi (ST) 3/12-7/12

sista ansökningsdag har gått ut

sista ansökningsdag har gått ut

sista ansökningsdag har gått ut

sista ansökningsdagen har gått ut

sista ansökningsdagen ej fastställd

Observera att sista ansökningsdagen för SK-kurser under vårterminen 2008 är den 1 oktober 2007. Vilka dessa blir är ännu inte klart, men håll er uppdaterade genom att prenumerera på IPULS (www.ipuls.se).

De kurser som preliminärt är planerade under 2008 är följande

Vårterminen 2008

Retinas sjukdomar 3/3-7/3

Glaukom 10/3-14/3

Uveas sjukdomar 1/4-3/4

Optik 9/4-13/4

Korneas sjukdomar 12/5-15/5

Höstterminen 2008

Uveas sjukdomar 22/9-26/9

Barnoftalmologi 17/11-22/11

Britt Beding Barnekow

FRAMTIDENS SPECIALISTLÄKARE

ledarskap • kommunikation • vetenskap

Välkommen till Framtidens Specialistläkare!

"Framtidens Specialistläkare" är en nationell kongress för landets alla ST-läkare, deras handledare, ST-studierektorer, verksamhetschefer samt sjukvårdshuvudmän. Det blir landets största och första ST-utbildningskongress. Tre huvudteman finns på kongressen (ledarskap, kommunikation, vetenskap). Kongressen arrangeras på MalmöMässan den 10-12 september 2008. Hemsidan öppnar redan den 26/3 i år på adressen www.framtidenslakare.se

Framtidens specialistläkare leder!

Den nya specialistutbildningen ställer högre krav vilket resulterar i att framtidens specialistläkare kan mer om ledarskap, är bättre på att kommunicera och implementerar vetenskapen mer naturligt i det dagliga arbetet. Det första steget till att bli en bra ledare kan vara att lära sig leda i det vardagliga ST-arbetet.

Vi kommunicerar genom hela livet men som läkare behöver vi lära oss mer om hur detta egentligen sker och vad som kan förbättras. På kongressen träffar Du många läkare med olika utbildningsposition i en miljö som gör det möjligt för alla att vara med och kommunicera runt ST, handledarnas roll och studierektorns funktion.

Skapande processer för framtidens specialistläkare!

Läkare har en oslagbart hög kompetens för att kunna forska och nu ökar möjligheterna. Med ST-läkaren i fokus bör vi kunna finna fler och mer naturliga vägar för en forskning som är nära kopplad till den kliniska verkligheten och med hänsyn till det egna livet runtomkring.

Framtidens specialistläkare möts i Skåne!

Framtidens specialistläkare möts över specialitetsgränserna i tre hela dagar i Malmö. För Dig som jobbar med ST-utbildning blir det därför en naturlig och självklar mötesplats. Här finns fullt av både möjligheter och utmaningar!

I Malmö finns en stor portion framtidsoptimism. Den gamla staden lockar också med sina mysiga uteserveringar liksom närheten till havet. Här byggs det som aldrig förr. Citytunnel, multiarena och Turning Torso tävlar nu sida vid sida med Öresundsbron. Passa på att uppleva det nya, framtiden, när du kommer till oss den 10-12 september 2008!

Ola Björgell
Kongressordförande

Tord Larsson
Kongressekreterare

Docent Erik Kock, Stockholm, har avlidit 76 år gammal. Han efterlämnar hustru, barn och barnbarn.

Erik växte upp på godset Äs i Södermanland. Efter studentexamen vid Solbacka internatskola fortsatte han sina studier vid Karolinska Institutet. Han utbildades till klinisk patolog och tjänstgjorde vid den patologiska institutionen på Karolinska sjukhuset. Tidigt kom han att intressera sig för ögonpatologi och blev sedermera även specialist i ögonsjukdomar.

Under sin tjänstgöring på 1960-talet blev han landets enda ögonpatolog. Ögonpreparat från hela Sverige skickades till honom. Den enhet han byggde upp på den patologiska institutionen hade bara en motsvarighet i Norden; nämligen i Köpenhamn. De europeiska ögonpatologerna bildade en klubb där Erik blev en aktad medlem. Från mitten av 1970-talet kom han att arbeta vid Karolinska sjukhusets ögonklinik och blev förutom ögonpatolog också ögononkolog. Vid den centralisering som skedde 1990 till S:t Eriks Ögonsjukhus byggde Erik upp ett förnämligt ögonpatologiskt laboratorium och förestod som överläkare den ögononkologiska verksamheten. Patienter skickades till honom från hela riket.

Erik kom att framför allt specialisera sig på den fruktade tumörsjukdomen hos barn, retinoblastom, där han införde och utvecklade modern behandlingsteknik. Hans andra intresse i detta sammanhang var behandling av maligna melanom i ögat. Tidigare hade ögon med dessa tumörer avlägsnats, men många ögon kunde nu med modern teknik räddas, oftast med med bibehållande av en viss synförmåga.

Eriks verksamhet karakteriserades av hans stora noggrannhet och sin stora empati. Det rörde sig om patienter med livshotande ögonsjukdomar och Eriks sätt att engagera sig för sina patienter gjorde honom till en synnerligen omtyckt läkare. När han slutade arbeta hade han sett till att andra av honom skolade ögonpatologer kunde träda till. Erik hade en god organisatorisk talang och var alltid en synnerligen lojal medarbetare. Med sin fina humor och sitt försynta sätt, blev han allmänt omtyckt. När han slutade sin verksamhet på S:t Eriks Ögonsjukhus erhöll han sjukhusets guldmedalj. Vi, hans kollegor, saknar en djupt uppskattad och högt värderad kamrat, läkare, lärare och vän.

Björn Tengroth professor emeritus
Peep Algreve, professor emeritus
Stefan Seregard, professor

Docenten MD och f d överläkaren Åke Holmberg har avlidit vid en ålder av 83 år. Han efterlämnar hustrun Gunilla Ek Holmberg, dottern Eva och sönerna Lars och Per med familjer samt hustruns barn från tidigare äktenskap, Johan med familj och Marie-Louise.

Åke föddes i Blekinge och tog sin studentexamen i Karlskrona. Han fortsatte sina medicinska studier vid Karolinska Institutet i Stockholm. Efter kortare vikariat på landsorten blev han underläkare vid ögonkliniken på Sabbatsbergs sjukhus och slutade där som överläkare och klinikchef. I samband med nedläggningen av sjukhuset flyttade han till Karolinska sjukhuset och senare till Sophiahemmet.

Under en längre vistelse i USA skrev han sin gradualavhandling. Denna avhandling gjordes i Frithiofs Sjöstrands berömda laboratorium i USA. Avhandlingen var en elektronmikroskopisk studie över kammarevattnet i ögats avflödesvägar. Avhandlingen har samma aktualitet i dag som den hade när den publicerades, något som är mycket ovanligt för en avhandling som publicerades 1957 alltså för 50 år sedan. Intresset för avhandlingen har varit mycket stort över hela världen eftersom den behandlar ett väsentligt ämne i vår förståelse över sjukdomen grön starr eller glaukom.

Åke var en utomordentligt skicklig kirurg och får väl anses vara en av de förnämste när det gäller gråstarrsoperationer och hornhinnetransplantationer i Sverige under 60-70 och 80- talen. Många är de kollegor som fått lära sig av Åke.

Han tilldelades "Mästerutmärkelsen" som bäste föreläsare vid Karolinska Institutets läkarutbild-

ning 1970. Han gjorde stora insatser för en säkrare ögonkirurgi när vi med hjälp av Pharmacias preparat Healon spred den så kallade viskokirurgin i Europa och USA under 1980-talet. Svensk ögonkirurgi var då internationellt på topp och Åke medverkade starkt till detta.

Åke sökte professurer sedan han blivit överläkare och chef för ögonkliniken på Sabbatsbergs sjukhus. Han blev givetvis kompetent till en professur men hade inget som helst intresse av att flytta.

När han sökte professuren i Umeå kommer jag (BT) särskilt ihåg en liten historia som belyser Åkes humor och samtidigt något vågade handlingssätt. Jag minns detta eftersom jag var medsökande. Åke skulle som lärarprov göra en demonstration inför de sakkunniga efter lunchen. De sakkunniga professorerna var en dryg halvtimme försenade på grund av en bättre lunch hos fakultetens dekanus. Åke mötte dem utanför föreläsningssalen med klockan i hand och sa: "Jaså, det passar att komma nu?" Jag tror inte många som söker en professur skulle våga tilltala de sakkunniga på det sättet.

Sedan han flyttade till Karolinska sjukhusets ögonklinik hade vi stor glädje och nytta av hans stora kunnande och goda omdöme.

Med Åke Holmberg har Sverige förlorat en av sina stora ögonkirurger. Vi hans kollegor har förlorat en synnerligen god och lojal vän.

Björn Tengroth, professor emeritus
Bo Philipson, professor emeritus
Per Fagerholm, professor
Björn Wulfing, docent

Ögonpreparat från Santen

GLAUKOM

Timosan® (timolol)

Fotil / Fotil Forte® (timolol / pilokarpin)

Optimol® (timolol)

ALLERGI

Lecrolyn® (natriumkromoglikat)

TORRA ÖGON

Artelac® (hypromellos)

Oftagel® (karbomer)

Ocutears® (hyaluronsyra)

Oxyal™ (hyaluronsyra)

INFEKTION

Oftaquix™ (levofloxacin)

- A Clear Vision for Life -

SantenPharma AB

Solna torg 3 • 171 45 SOLNA • Tel 08-444 75 60 • www.santen.se

Droppen med X-tra effekt

S-06-XAL-007

Nya data vid kvälldosering!

- ◆ Xalcom® doserat på kvällen ger lika effektiv IOP-sänkning som Xalatan® i kombination med timolol 0,5%, 2 gånger om dagen.
- ◆ Xalcom sänkte dygnsmedel-IOP med 34% från baseline.

Xalcom[®]
latanoprost/timolol

X-tra IOP-sänkning

Ögondroppar lösning, latanoprost 50 mikrogram och timolol 5 mg/ml. INDIKATION: För sänkning av det intraokulära trycket (IOP) hos patienter med öppenvinkelglaukom och okulär hypertension, vilka inte svarar tillräckligt på topikala betablockerare. DOSERING: En droppe dagligen i det sjuka ögat. REFERENSER: Diestelhorst et al A 12-Week, Randomized, Double-Masked, Multicenter Study of the Fixed Combination of Latanoprost and Timolol in the Evening versus the Individual Components. Ophthalmology 2006;113:70-76 Se www.fass.se för vidare information.

